

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบน จากการดำเนินงานตามภารกิจของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

**องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่
อำเภอเบรียง จังหวัดมหาสารคาม**

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเกิดแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่างๆ ที่ค้นหาต้นตอ ที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสนอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ปัญหการทุจริต ที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงของทุกองค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันใน ระดับหนึ่งได้ว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่า องค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงการทุจริตมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

องค์การบริหารส่วนตำบลบรือ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีบทบาทในการ ขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาลโดยการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจะเป็นเครื่องมือหนึ่งในการขับเคลื่อนธรรมาภิบาลคณะรัฐมนตรีได้มีมติต่อต้านการรับสินบนทุกรูปแบบ ที่กำหนดให้ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบ เฝ้าระวัง เพื่อสกัดกั้นมิให้เกิดการทุจริต ประพฤติมิชอบ

องค์การบริหารส่วนตำบลบรือ จึงได้ดำเนินการประเมินความเสี่ยงในองค์กรขึ้น เพื่อให้หน่วยงานมีมาตรการระบบหรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่

มีนาคม ๒๕๖๘

ประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้ หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน ตามภารกิจของหน่วยงานประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตการออกแบบ และการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มี การทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้ให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็น มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. การบริหารจัดการความเสี่ยงมีความแตกต่างจากการตรวจสอบภายในอย่างไร

การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นการทำงานในลักษณะที่ทุกภาระงานต้องประเมินความเสี่ยงก่อนปฏิบัติงานทุกครั้ง และแทรกกิจกรรมการตอบโต้ความเสี่ยงไว้ก่อนเริ่มปฏิบัติงานหลักตามภาระงานปกติ ของการเฝ้าระวังความเสี่ยงล่วงหน้าจากทุกภาระงานร่วมกันโดยเป็นส่วนหนึ่งของความรับผิดชอบปกติที่มีการ รับรู้และ ยอมรับจากผู้ที่เกี่ยวข้อง(ผู้นำส่งงานให้) เป็นลักษณะ Pre-Decision ส่วนการตรวจสอบภายในจะเป็น ลักษณะ กำกับติดตามความเสี่ยงเป็นการสอบทาน เป็นลักษณะ Post-Decision

๓. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓(Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่ม ออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม

หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล

หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน

หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้ และจูงใจพนักงาน

หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน

หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม

หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต

หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม(Control Activities)

หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม

หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร(Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล(Monitoring Activities)

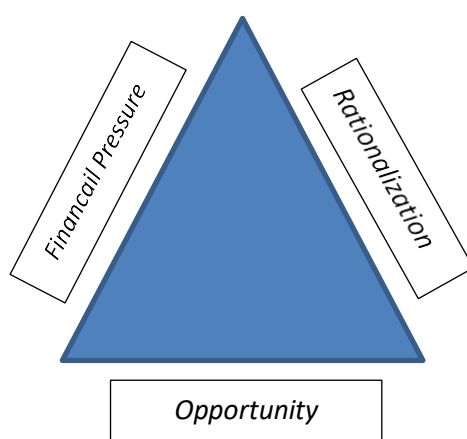
หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้ องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและสามารถนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งยังทำงานได้อย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้ควบคุมภายในมีประสิทธิภาพ

๔. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือแรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่างๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุมภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎีสามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๕. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๕.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาตตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๕.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๕.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการ
ทรัพยากรภาครัฐ

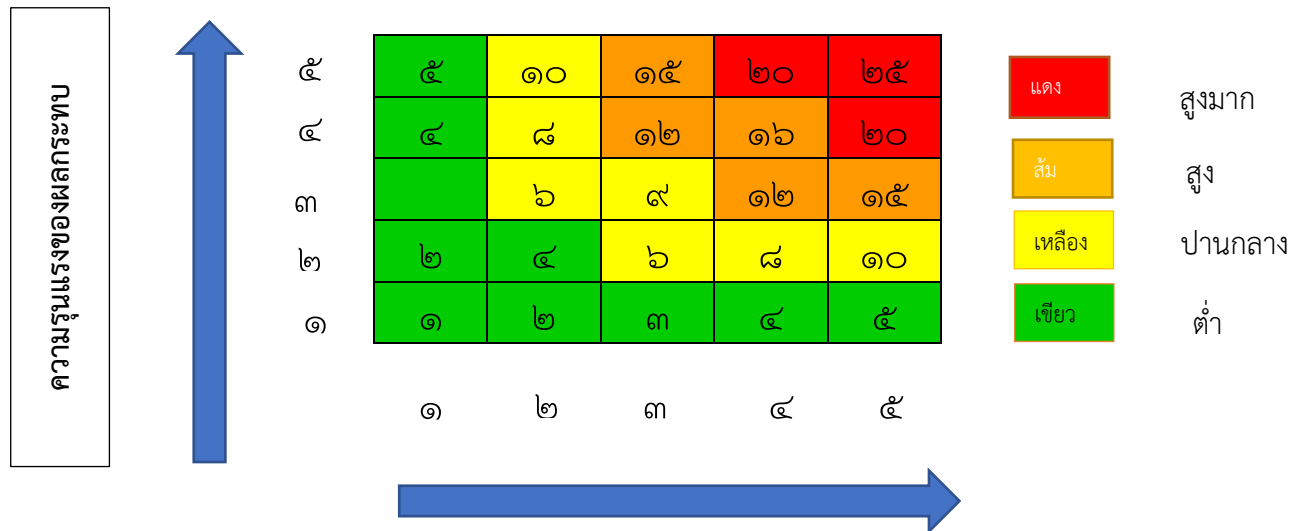
๖. การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

หลักเกณฑ์การให้คะแนนโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยงและความรุนแรงของผลกระทบ

ประเด็นที่พิจารณา	ระดับคะแนน				
	๑ = น้อยมาก	๒ = น้อย	๓ = ปานกลาง	๔ = สูง	๕ = สูงมาก
โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง					
ความถี่ในการเกิดเหตุการณ์หรือข้อผิดพลาดในการปฏิบัติงาน (เฉลี่ย : ปี : ครั้ง)	๕ ปี/ครั้ง	๒-๓ ปี/ครั้ง	๑ ปี/ครั้ง	๑ - ๖ เดือน/ครั้ง ไม่เกิน ๕ ครั้ง/ปี	๑ เดือน/ครั้งหรือมากกว่า
โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
ความรุนแรงของผลกระทบ					
มูลค่าความเสียหาย	< ๑ หมื่นบาท	๑ - ๕ หมื่นบาท	๕ หมื่นบาท - ๒ แสนบาท	๒ แสนบาท - ๑ ล้านบาท	> ๑ ล้านบาท
อันตรายต่อชีวิต	เดือดร้อนรำคาญ	บาดเจ็บเล็กน้อย	บาดเจ็บต้องรักษา	บาดเจ็บสาหัส	อันตรายถึงชีวิต
ผลกระทบต่อภาพลักษณ์/การดำเนินงานของหน่วยงาน	น้อยมาก	น้อย	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

ส่วนระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) จะพิจารณาจากความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยงต่อองค์กรว่าจะก่อให้เกิดความเสี่ยงในระดับใด โดยกำหนดเกณฑ์ไว้ ระดับ ๔ ได้แก่ สูงมาก สูง ปานกลาง และต่ำ

๗. แผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile)

๘. โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

เป็นการนำความเสี่ยงและปัจจัยเสี่ยงที่ระบุไว้มาประเมินโอกาส (Likelihood) ที่จะเกิดขึ้นเหตุการณ์ ความเสี่ยงต่างๆ และประเมินระดับความรุนแรงของผลกระทบหรือมูลค่าความเสียหาย (Impact) จากความเสี่ยง เพื่อให้เห็นถึงระดับของความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ทำให้สามารถกำหนดการควบคุมความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนและจัดสรรทรัพยากรได้อย่างถูกต้องภายใต้งบประมาณ กำลังคนหรือเวลาที่จำกัด โดยอาศัยเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ข้างต้น ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๑. พิจารณาโอกาสความถี่ในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood) ว่ามีโอกาสความถี่ที่จะเกิดขึ้นนั้น/ มากน้อยเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๒. พิจารณาความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่มีผลต่อหน่วยงานว่ามีระดับความรุนแรงหรือมีความเสียหายเพียงใด ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๙. การตอบสนองความเสี่ยง

การตอบสนองความเสี่ยง คือ กระบวนการตัดสินใจของฝ่ายบริหารในการจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยผู้บริหารควรพิจารณาประเด็นต่อไปนี้ ในการตัดสินใจเลือกวิธีการจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธี

ตัวอย่างวิธีการจัดการความเสี่ยง ประกอบด้วย

๑. ปฏิเสธความเสี่ยงโดยไม่ดำเนินงานในกิจกรรมที่มีความเสี่ยง ได้แก่ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูงและหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนั้นๆ ได้ หน่วยงานอาจพิจารณาไม่ดำเนินงานในกิจกรรมนั้นๆ

๒. การลดโอกาสของความเสี่ยง เช่น ลดโอกาสของความเสี่ยงการทุจริตด้านการเงิน โดยการวางระบบการควบคุมภายใน ได้แก่ แบ่งแยกหน้าที่ การตรวจสอบ การสอบทาน และการกระหายอด เป็นต้น

๓. การลดผลกระทบความเสี่ยง เช่น การทำประกัน หรือการใช้เครื่องมือป้องกันความเสี่ยงทางการเงิน (Hedging Instruments) เป็นต้น

๔. การโอนความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่สามารถบริหารความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโยม การโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership : PPP) เป็นต้น

๕. ยอมรับความเสี่ยง หน่วยงานอาจเลือกใช้วิธีการการถ่ายโอนความเสี่ยงของกิจกรรมที่หน่วยงานเห็นว่าควรดำเนินการเพื่อประโยชน์ของประชาชน แต่หน่วยงานมีข้อจำกัดที่ไม่สามารถดำเนินการเองได้หรือไม่ สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงได้ ได้แก่ การให้ภาคเอกชนดำเนินการโดยมีการโอนความเสี่ยงและผลตอบแทนไปด้วย (Public Private Partnership :PPP) เป็นต้น

๖. ใช้มาตรการเฝ้าระวัง หน่วยงานต้องกำหนดข้อมูลที่ต้องมีการเก็บรวบรวม การวิเคราะห์ การแจ้งเตือน และการดำเนินการเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น เช่น ความเสี่ยงของปริมาณน้ำในเขื่อนมากเนื่องจากปริมาณน้ำฝน

๗. การทำแผนฉุกเฉิน การจัดทำแผนฉุกเฉินเป็นการระบุขั้นตอนเมื่อเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงขึ้น โดยต้องระบุบุคคลและวิธีการดำเนินการที่ชัดเจน เช่น ความเสี่ยงกรณีเจ้าหน้าที่ไม่สามารถเข้าสถานที่ทำงานได้

๘. การส่งเสริมหรือผลักดันเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้น เมื่อเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นส่งผลกระทบเชิงบวกกับองค์กร รวมถึงแผนการดำเนินงานเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้น

แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงอาจประกอบด้วย วิธีการจัดการความเสี่ยง บุคคลที่รับผิดชอบในการบริหารจัดการความเสี่ยง ตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ วิธีการติดตามและการรายงานความเสี่ยง

เมื่อพิจารณาโอกาส ความถี่ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง(Likelihood) และความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแล้วให้นำผลที่ได้มาพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง และผลกระทบของความเสี่ยง ว่าก่อให้เกิดระดับความเสี่ยงในระดับใด มาวิเคราะห์หาระดับความเสี่ยงของเหตุการณ์หรือกิจกรรมนั้นๆ

ระดับความเสี่ยง = โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ X ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ (Likelihood X Impact) ซึ่งจัดแบ่งเป็น ระดับ สามารถแสดงเป็นแผนภูมิความเสี่ยง ๔(Risk Profile) แบ่งพื้นที่เป็น ส่วน ซึ่ง ๔ ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่ง ดังนี้

๑. ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน โดยทั่วไปความเสี่ยงในระดับนี้ ๕ – ๑ ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงที่ไม่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินงาน ความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้นสามารถยอมรับได้ภายใต้การควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งไม่ต้องดำเนินการใดๆ เพิ่มเติม

๒. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน เป็นระดับคะแนน ๑๐ – ๑๖ ที่ยอมรับความเสี่ยงได้ แต่ยังคงต้องมีแผนควบคุมความเสี่ยง

๓. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (High) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน จะต้องต้องมีแผนลดความ ๑๖ – ๑๑ เสี่ยง เพื่อให้ความเสี่ยงนั้นลดลงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔. ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Extreme) คะแนนระดับความเสี่ยง คะแนน ต้องแผนลด ๒๕ – ๑๗ ความเสี่ยงและประเมินซ้ำ หรืออาจต้องถ่ายโอนความเสี่ยง

๑๐. การติดตามและทบทวน

การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่ให้ความเชื่อมั่นว่าการบริหารจัดการความเสี่ยงที่มีอยู่ยังคงมีประสิทธิภาพ เนื่องจากความเสี่ยงเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้น การติดตามและทบทวนเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นสม่ำเสมอ ปัจจัยที่ทำให้หน่วยงานต้องทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยง ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งเกิดจากปัจจัยภายในและภายนอก หรือผลการดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

การติดตามและทบทวนการบริหารจัดการความเสี่ยงสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องหรือเป็นระยะซึ่งควรดำเนินการในทุกกระบวนการของการบริหารจัดการความเสี่ยง การติดตามและทบทวนอาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของแผนการปฏิบัติงานขององค์กร การเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการความเสี่ยง

๑๑. การสื่อสารและการรายงาน

การสื่อสารเป็นการสร้างความตระหนัก ความเข้าใจ และการมีส่วนร่วมของกระบวนการบริหารจัดการ ความเสี่ยง การสื่อสารเป็นการให้และรับข้อมูล (Two-way Communication) หน่วยงานควรมีช่องทางการสื่อสารทั้งภายในและภายนอก โดยการสื่อสารภายในต้องเป็นการสื่อสารแบบจากผู้บริหารไปยังผู้ใต้บังคับบัญชา (Top Down) จากผู้ใต้บังคับบัญชาไปยังผู้บริหาร (Bottom Up) และระหว่างหน่วยงานย่อยภายใน (Across Division)

หน่วยงานควรกำหนดบุคคลที่ควรได้รับข้อมูล ประเภทของข้อมูลที่ได้รับ ความถี่ของการรายงาน รูปแบบและวิธีการรายงาน เพื่อให้ผู้กำกับดูแล ผู้บริหาร และผู้มีส่วนได้เสียได้รับข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน เกี่ยข้องกับการตัดสินใจ และทันต่อเวลา

การสื่อสารและรายงานต่อผู้กำกับดูแล เป็นการสื่อสารและการรายงานความเสี่ยงในภาพรวมขององค์กร เพื่อสนับสนุนหน้าที่ของผู้กำกับดูแลในการกำกับการบริหารความเสี่ยงของฝ่ายบริหาร

หน่วยงานอาจพิจารณากำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง (Key Risk Indicators) เพื่อติดตามข้อมูลความเสี่ยง และการรายงานเมื่อระดับความเสี่ยงถึงจุดตัวชี้วัดความเสี่ยงที่สำคัญ

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่ อำเภอเบรือ จังหวัดมหาสารคาม

๑. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การพิจารณา อนุญาต อนุมัติ เจ้าหน้าที่อาจดำเนินการไม่เป็นตามขั้นตอนและระเบียบที่กำหนดไว้
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๑.ผู้บังคับบัญชาขาดการควบคุม อย่างใกล้ชิด ๒.การรับผลประโยชน์ต่างๆ และ ผลจากการรับผลประโยชน์ ส่งผล ต่อการตัดสินใจในการดำเนินการ ตามอำนาจหน้าที่ ๓.ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องจาก ความสัมพันธ์ส่วนตัว ๔. การให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม ๓. ให้บริการใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	๑. การอนุญาตก่อสร้าง อาคาร ดัดแปลง รื้อถอน อาคารไม่ เป็นไปขั้นตอน ๒. การออกใบอนุญาตชุด ดินถมดินโดยไม่ได้ตรวจสอบ ๓. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยเอื้อประโยชน์ให้แก่ บุคคลอื่นผู้หนึ่งผู้ใด ๔. การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑.พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒.กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓.คู่มือสำหรับประชาชน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร ขององค์การบริหารส่วน ตำบลเบรือ ๕.ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลเบรือ เรื่อง ประมวล จริยธรรมของข้าราชการ และพนักงานจ้าง
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/ มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. มาตรการ NO Gift Policy ๒. มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและกำกับติดตามการ เผยแพร่ข้อมูลสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลเบรือ ๓. โครงการจัดทำคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับ

	เจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๔.โครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ๕. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน ๖.เสริมสร้าง วินัย คุณธรรม จริยธรรมให้บุคลากรในหน่วยงาน โดยการวางมาตรการ แนวทางปฏิบัติ ตลอดจนการอบรม กิจกรรมด้านการเสริมสร้าง วินัย คุณธรรมจริยธรรม เพื่อสร้าง จิตสำนึกที่ดี
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือการให้บริการตามภารกิจ

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	ให้บริการไม่เป็นไปตามมาตรฐาน ใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัว
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	๑. ไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องจากความสัมพันธ์ส่วนตัว ๒. การให้สิทธิพิเศษแก่คนบางกลุ่ม ๓. ให้บริการใช้เวลาให้บริการนานกว่าที่กำหนดไว้
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	๑. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคล ๒. การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑.พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ๒.กฎกระทรวงให้ใช้บังคับผังเมืองรวมจังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๖๐ ๓.คู่มือสำหรับประชาชน การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลง หรือรื้อถอนอาคาร ขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๕.ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ เรื่อง ประมวลจริยธรรมของข้าราชการ และพนักงานจ้าง
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. มาตรการ NO Gift Policy ๒. มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะและกำกับติดตามการเผยแพร่ข้อมูลสาธารณะขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๓. โครงการพัฒนาคุณภาพการให้บริการประชาชนตามหลักธรรมาภิบาล ๔. โครงการจัดทำคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๕.โครงการพัฒนาระบบการให้บริการประชาชนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Service) ๖. มาตรการจัดให้มีระบบและช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตของหน่วยงาน
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการให้บริการสาธารณะ

๓. การจัดซื้อจัดจ้าง

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๑. มีกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสั่ง การที่เกี่ยวข้องค่อนข้างมากและมี การเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมอยู่ บ่อยครั้ง ๒. กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมี หลายขั้นตอน และมี ผู้ปฏิบัติงาน เพียง ๑ คน อาจทำให้เกิดความ ผิดพลาดได้ ๓. เจ้าหน้าที่พัสดุ เลือกซื้อร้านที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุยได้ง่าย
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	๑. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างฯ ๒. การเร่งรัดกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	- ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☒ ต่ำ ☐ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. มาตรการ NO Gift Policy ๒. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิด มีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๓. กำหนดแผนอัตรากำลังให้มีผู้ปฏิบัติงานเพียงพอกับปริมาณงาน ๔. จัดทำมาตรการส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง ๕. ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๖. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๗. ปรับเปลี่ยนร้านค้าในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยยึดคุณภาพและราคาเป็นหลัก ๘. เข้มงวดในการตรวจรับพัสดุ หรือตรวจรับงานจ้างให้มีคุณภาพ
ตัวชี้วัดผลสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง

๔. การบริหารงานบุคคล

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	การบริหารงานของหน่วยงานและการปฏิบัติงานของบุคลากร
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	๑. อาจมีการรับบุคคลที่เป็นเครือญาติ บุคคลคุ้นเคย หรือที่ได้รับผลประโยชน์เข้าทำงานโดยไม่พิจารณาความรู้ความสามารถเป็นหลัก ๒. บุคลากรของหน่วยงานไม่ตระหนักในหน้าที่เท่าที่ควร ๓. เจ้าหน้าที่ขาดความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน ๔. การใช้เวลาราชการไปประกอบอาชีพเสริม ๕. การลงเวลาไม่ตรงตามความเป็นจริง
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	๑. การไม่ปฏิบัติตามระเบียบการบริหารงานบุคคล ๒. การไม่ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ๒. ประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๕
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. โครงการอบรมการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมบุคลากร ๒. มาตรการแสดงเจตนารมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริตเพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใส ๓. มาตรการส่งเสริมการปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๔. มาตรการส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสขององค์การบริหารส่วนตำบลบรบือ ๕. ทำบันทึกขอความ/แจ้งเวียนให้มีขออนุญาต หรือรายงาน ทุกครั้งเวลาออกพื้นที่อื่น ออกนอกพื้นที่ตั้งสำนักงาน ในเวลาทำการปกติ ๖. แนวทางปฏิบัติ Dos & Don'ts
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๕. การใช้ทรัพย์สินของราชการ

ประเด็น/ขั้นตอน/กระบวนการดำเนินงาน	วิธีการและขั้นตอนการใช้ทรัพย์สินราชการ
เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้น	๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ ๓. เจ้าหน้าที่นำทรัพย์สินส่วนกลางของทางราชการไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
ปัจจัยเสี่ยงที่อาจมีผลกระทบ/กระตุ้นให้เกิดการทุจริต	๑. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับระเบียบ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ๒. เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบขาดการควบคุม การกำกับติดตาม หรือ ตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
การควบคุม/ระเบียบที่เกี่ยวข้อง	๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการใช้และรักษารถยนต์ของหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๘ ๒. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.๒๕๖๐ ๓. หนังสือคณะกรรมการวินิจฉัยปัญหาการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ ด่วนที่สุด ที่ กค (กวจ) ๐๔๐๕.๒/ว ๑๙๙ ลงวันที่ ๙ เมษายน ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการ จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงเพื่อใช้ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของ หน่วยงานของรัฐ
ประเมินระดับความเสี่ยง	☐ ไม่มี ☐ ต่ำมาก ☐ ต่ำ ☒ กลาง ☐ สูง ☐ สูงมาก ☐ สูงสุด
วิธีในการบริหารจัดการความเสี่ยง/มาตรการป้องกันเพื่อไม่ให้เกิดการทุจริต	๑. ผู้บังคับบัญชามีการควบคุม และติดตามการทำงาน และตรวจสอบการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ มีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒. ดำเนินการจัดทำคู่มือการใช้ทรัพย์สินของราชการ และคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๓. โครงการเสริมสร้างความโปร่งใสในการใช้ทรัพย์สินของทางราชการ
ตัวชี้วัดความสำเร็จ	จำนวนเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการใช้ทรัพย์สินของราชการ

ประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการรับสินบน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

องค์การบริหารส่วนตำบลวังใหม่

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
๑	การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘	การรับของขวัญหรือผลประโยชน์ หรือการรับสินบน ๑.ใช้ตำแหน่งหน้าที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกให้บุคคลหรือผู้รับบริการ ๒.การรับสินบนของขวัญหรือของกำนัลที่มีค่าซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริต ความเสี่ยงน้อย	๑.จัดทำเอกสารที่ระบุรายละเอียดข้อปฏิบัติต่างๆในการปฏิบัติงานที่จะเป็นการไม่เข้าไปเกี่ยวกับการทุจริตในเรื่องต่างๆ ๒.จัดทำมาตรการป้องกันการรับสินบนให้ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรทุกระดับถือปฏิบัติ ๓.จัดทำแนวทางการป้องกันการรับสินบนและการกำกับติดตาม ๔.กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติที่ดีเพื่อเป็นการป้องกันการทุจริต	กองคลัง
๒	การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ	เจ้าหน้าที่ใช้ตำแหน่งหน้าที่ราชการเพื่อช่วยเหลือ อำนาจความสะดวกให้แก่ผู้รับบริการหรือบุคคลใดโดยเรียกรับสินบนเป็นการตอบแทน	๒	๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง	๑.กำหนดนโยบาย มาตรการ หรือแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการเรียกรับสินบนให้เจ้าหน้าที่ทุกคนในองค์กรถือปฏิบัติ ๑.๑มาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนรวม ๑.๒ประกาศนโยบายงดรับของขวัญของกำนัลทุกชนิดเพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อตอบแทนการปฏิบัติหน้าที่ ๒.เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย ๒.๑ผู้บังคับบัญชาควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ ๒.๒ประชาสัมพันธ์ช่องทางร้องเรียนร้องการทุจริตของเจ้าหน้าที่ในองค์กรให้ประชาชนทราบ	สำนักปลัด

ลำดับ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	โอกาสเกิด	ผลกระทบ/ความรุนแรง	ระดับความเสี่ยงการทุจริต(Risk Score)	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง	หน่วยที่รับผิดชอบ
๓	การจัดซื้อจัดจ้าง	๓.๑ผู้มีอำนาจอนุมัติหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เลือกซื้อหรือเลือกวิธีการเจาะจงกับร้านที่ตนเองรู้จัก หรือพูดคุยได้ง่าย	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริต ความเสี่ยงน้อย	๑.ผู้บังคับบัญชาควบคุมและติดตามการทำงานอย่างใกล้ชิดมีการสอบทานและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ๒.ดำเนินการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ๓.ดำเนินการจัดทำนโยบายไม่รับของขวัญ	กองคลัง
		๓.๒เกี่ยวกับการตรวจรับงานจ้าง ๑.เจ้าหน้าที่ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการขาดความรู้ในการตรวจรับงาน ๒.ผู้ควบคุมงานไม่ควบคุมให้เป็นไปตามแบบหรือมิได้กำหนดรูปแบบรายการและอาศัยช่องว่างกฎหมายเอื้อประโยชน์ แก่บุคคลกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง	๑	๑	ไม่มีความเสี่ยงการทุจริต ความเสี่ยงน้อย	๑.จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรม ๒.จัดทำคู่มือการตรวจรับงานจ้าง ๓.ส่งเสริมคุณธรรมให้พนักงานและผู้บริหารมีคุณธรรมและความโปร่งใส	กองคลัง
๔	การบริหารงานบุคคล	กระบวนการสรรหาพนักงานจ้าง อาจมีการนำระบบอุปถัมภ์ หรือ การรับบุคคลที่เป็นเครือญาติหรือบุคคลที่ตนเองได้รับผลประโยชน์ เข้าทำงานในหน่วยงาน	๓	๓	ความเสี่ยงระดับสูง	๑.ผู้บังคับบัญชาการควบคุมและกำกับให้เจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ๒.กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนให้มีความชัดเจนเพื่อลดการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการสรรหา	สำนักปลัด

หมายเหตุ ๑.โอกาสเกิดการทุจริต

๕	โอกาสเกิดการทุจริตมากกว่า ๕ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงมากกว่าร้อยละ ๑๐ ขึ้นไป
๔	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๔ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงร้อยละ ๖ ถึงร้อยละ ๑๐
๓	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๓ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงร้อยละ ๓ ถึงร้อยละ ๕
๒	โอกาสเกิดการทุจริตไม่เกิน ๒ ครั้งต่อปี หรืออาจเกิดได้สูงร้อยละ ๑ ถึงร้อยละ ๒
๑	ไม่เกิดขึ้นเลย

๒.ผลกระทบ/ความรุนแรง

๕	-เกิดความเสียหายต่อหน่วยงาน เจ้าหน้าที่ที่ถูกลงโทษตามกระบวนการยุติธรรม -มีการฟ้องคดีต่อศาล
๔	-เสียหายต่อภาพลักษณ์หน่วยงานเกี่ยวกับเรื่องความโปร่งใส -มีการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชน
๓	-มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหน่วยงานภายใน และภายนอกองค์กร -มีการร้องเรียนเป็นหนังสือ หรือตั้งคำถามต่อองค์กรและไม่รับคำตอบที่ชัดเจน
๒	-ปรากฏข่าวสื่อพาดพิงถึงหน่วยงาน หรือเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน
๑	ไม่มีเหตุการณ์ใด